

In Zacchaeum

Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου λόγος εἰς τὸν Ζακχαῖον.

Οὐδὲν οὕτως τὴν ψυχὴν πρὸς εὐφροσύνην διανίστησιν ὡς φόβος θεοῦ καὶ κακῶν ἀποχὴ καὶ μετανοίας δρόμος καὶ ἔξομο λογήσεως τρόπος. Ὅθεν καὶ σήμερον Δαβὶδ τοὺς τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τυχόντας ἐμακάριζεν ἅμα μὲν τὴν φιλανθρωπίαν τοῦ Χριστοῦ παριστῶν, ἅμα δὲ καὶ τοὺς ἁμαρτωλοὺς προσδραμεῖν τῇ μετανοίᾳ παρασκευάζων ... μακάριοι, φησίν, ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι ... τις οὖν ἡ πόρνοςτελώνης εἰς τὰς ἀκενώτους τῆς σωτηρίας τοῦ Χριστοῦ τρεχέτωπηγάς.

Οὐκ ἔστιν ἄνευ αὐτῆς οὐ κακῶν λύσιν λαβεῖν οὐ τοῦ μακαρισμοῦ τυχεῖν, κἂν προφήτας κἂν ἀποστόλους κἂν εὐαγγελιστὰς εἴπῃς. Πάντες γὰρ ἐκ τῆς αὐτῆς ἦντλησαν πηγῆς. Ἐν προφήταις μὲν αὐτὸς ὁ Δαβὶδ μετὰ μοιχείαν ἔτι καὶ νῦν προφήτης ὧν διὰ τὴν τοῦ συγχωρήσαντος χάριν. Ἐν ἀποστόλοις δὲ Πέτρος καὶ Παῦλος, ὁ μὲν γὰρ μετὰ τὴν ἄρνησιν τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας ἔχει, ὁ δὲ μετὰ τὴν δίωξιν τῶν ἔθνων κατέστη ἀπόστολος τὸν Ἰουδαϊκὸν ζῆλον εἰς εὐαγγελικὸν μεταθεῖς τρόπον. Ἐν γὰρ τοῖς εὐαγγελίοις οὐ Ματθαῖον μόνον σωζόμενον ἐκ τελωνῶν οἶδα, ἀλλὰ καὶ ἑτέρους σὺν αὐτῷ δύο· ὧν εἷς μὲν προσευχόμενος ἐκ τοῦ τὸ στήθος τύπτειν, τὸν θησαυρὸν τῶν κακῶν, ἐκ τοῦ μὴ τολμᾶν ἐπᾶραι τὰς χεῖρας εἰς τὰ ἅγια, ἐκ τοῦ κάτω νεύειν οὐ μόνον ἐδικαιώθη, ἀλλὰ καὶ κατὰ φαρισαῖον ἐστεφανώθη· Ζακχαῖος δὲ ἀνελθὼν ἐπὶ τὸ δένδρον ἐν ᾧ πολλά κίς ἐστὼς κατεσκόπει μὴ πού τις τῶν ἐμπόρων λαθῶν παρέλθῃ ὅπως μὴ ἀζήμιος μείνῃ, ἐτήρει μὴ λάθῃ αὐτὸν παραδραμῶν ὁ οὐρανοῦ καὶ γῆς ἔμπορος, ὁ τὸν ἄσυλον τῆς βασιλείας ἐπιφερόμενος θησαυρόν. Ἴνα δὲ μὴ ὅλως ὁμοῦ τῶν τελωνῶν συγχέωμεν τὰς ἱστορίας, εἰ δοκεῖ, σήμερον τὸν Ζακχαῖον μόνον λαβόντες εἰς ὑπόθεσιν πραγματείας τὸν λόγον εὐρύνωμεν.

Ἐξελθὼν, φησίν, ὁ Ἰησοῦς διήρχετο τὴν Ἱεριχὼ καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος καὶ οὗτος ἦν ἀρχιτελώνης. Οὐχ ἀπλῶς δὲ τῆς Ἱεριχὼ μέμνηται ὁ εὐαγγελιστής, ἀλλ' ἐπειδὴ τελώνην οἴκοι φιλοφρονησάμενον θεὸν λέγει. Ἄπιστον δὲ ἦν τὸ πρᾶγμα. Προτίθησιν αὐτοῦ τὴν πατρίδα, ἵνα τῆς πόρνης ὑπομνησθέντες ῥαὰβ μὴ ξενισθῶμεν πρὸς τὴν ξένην Ζακχαίου παλινοδίαν. Διὰ τοῦτο οὖν ἐμνήσθη τῆς Ἱεριχὼ, ἵνα ἐν νῶ λαβόντες ῥαὰβ τὴν πόρνην συγκρίνωμεν ἀμφοτέρων τῆς σωτηρίας τὸν τρόπον. Ὡσπερ γὰρ ῥαὰβ ἡ πόρνη Ἰησοῦν τὸν τοῦ Ναυῆ ὡς κατάσκοπον δεξαμένη ἔκρυσεν, οὕτω καὶ Ζακχαῖος ὁ τελώνης τὸν ἀληθινὸν Ἰησοῦν τὸν κατασκοπεύοντα ἡμῶν τὴν διάνοιαν οἴκοι δεξάμενος ἔθρεψεν. Ἐκείνη Ἰησοῦν τὸν τοῦ Ναυῆ ἐδέξατο τὸν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας τὸν λαὸν εἰσαγαγόντα· οὗτος τὸν ἀληθινὸν Ἰησοῦν δέχεται τὸν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν κατὰ. Ἐκείνη Ἰησοῦν ἐδέξατο τὸν lacuna septem linearum οὗτος τὸν ἀληθινὸν Ἰησοῦν ἐδέξατο τὸν τῶν Ἰουδαίων ἐδαφίσαντα ναόν· οὐ μὴ γάρ, φησί, μείνῃ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον ὃς οὐ μὴ καταλυθήσεται. Ἐκείνη Ἰησοῦν ἐδέξατο τὸν διὰ τοῦ Ἰορδάνου τὸν λαὸν εἰς γῆν ρέουσαν γάλα καὶ μέλι εἰσαγαγόντα· οὗτος τὸν ἀληθινὸν Ἰησοῦν ἐδέξατο τὸν διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰσαγαγόντα τοὺς πιστοὺς ὅπου ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν καὶ οὐς οὐκ ἤκουσεν καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη. Ἐκείνη Ἰησοῦν ἐδέξατο τὸν τὸν βότρυον ἐπὶ ξύλου ἐκ τῆς γῆς ἐξαγαγόντα· οὗτος τὸν

ἀληθινὸν Ἰησοῦν ὑπεδέξατο τὸν τὸν ληστήν εἰς τὸν παράδεισον εἰσαγαγόνταου διάσλω 16 oi lacuna quinque linearum Ἡ πηγή τῆς Ἰεριχώ ἦν πρότερον ἀγονίας μήτηρ, ἀκαρπίας τροφός, ἀτελὲς τὸ ὕδωρ ἔχουσα. Τὸ μὲν γὰρ ρεῖθρον ἀχανὲς εἶχεν, οἶον ἔλαιον ἀψοφητὶ ρέουσα, ἡ δὲ τῶν ὑδάτων θεὰ διψῶν τας τοὺς θεωμένους ἀπέλυεν· οὐ γὰρ ἀκίνδυνος ἦν τοῖς δεομένοισι ἢ πόσις· ὀλέθριον γὰρ εἶχε τὸ νᾶμα. Τὸ μὲν γὰρ κάλλος τῆς πηγῆς πρὸς δρόμον ἐκίνει τοὺς παριόντας, ὁ δὲ φόβος τῆς βλάβης τὴν προθυμίαν ἀνέκοπτεν.

Ὅθεν ἐπειδὴ μάτην τὸ ὕδωρ κατὰ τὴν πηγὴν ἔρρει, πολλάκις οἱ πρόσκοικοι παρεστῶτες ἔστε νον οὐχ ὑπὸ τῆς ἀνυδρίας ἀλλ' ὑπὸ τῆς θεᾶς τῶν ἀνωφελῶν ὑδάτων εἰς δίψαν παρελκόμενοι. Οὐκ εἶχον θεραπεῦσαι τῆς δίψης τὸ πάθος ὡς σχετλιάζοντας αὐτοὺς πρὸς αὐτὴν λέγειν· «Τί μάτην ρεῖς, ὦ πηγὴ; Βελτίων ἦσθα μὴ φαινομένη, ἀλλ' ἐν ὄρεσι καὶ ψάμμοις καὶ ἐν ἐρημίαις ρέουσα ἔνθα μὴ πολλοὺς μάρτυρας τοῦ κακοῦ εἶχες». Διὰ τί δὲ ἄποτον ἦν τὸ ὕδωρ; Ἐπειδὴ ἐνέκρου τῶν πινόντων τὰ σώματα· ἄν τε γὰρ ἀνὴρ ἐξ αὐτοῦ ἔπιεν, οὐκ ἐγένετο πατὴρ οὔτε γυνὴ ἐγένετο μήτηρ τὴν τῶν μητέρων ἀπολέσασα χάριν. Καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ γῆ δεξαμένη τὸ ρεῖθρον ἠρνεῖτο τὴν συνήθη τῶν σταχύων φορὰν καὶ φοινίκων εὐσκιοι χάριτες τὴν τῶν φύλλων ἀπεδύοντο τὴν στολὴν καὶ συλλήβδην εἰπεῖν ἔρημα πάντα ἐγένετο ὡς ἀδίκως περιπεσόντα τῷ νάματι. Τοιαύτη ἡ πηγὴ τὸ παλαιὸν τὴν Ἰεριχώ περιήρχετο, ἕως ἐλθῶν Ἐλισσαῖος ὁ προφήτης καὶ λαβῶν ἄλας καὶ ἐπιβαλὼν τῇ πηγῇ ἐζώωσε τὰ νάματα. Τάδε γὰρ, φησί, λέγει κύριος· ἴαμαι τὰ ὕδατα ταῦτα. Τάδε λέγει ὁ αἰεὶ λέγων καὶ τὸν λόγον εἰς ἔργον ἄγων· Μηκέτι ἐξ ὑμῶν ἄγονος ἔστω καὶ στεῖρα. Εἶπεν καὶ τὸ ὕδωρ μετεβλήθη καὶ γαστέρες ὠδινον καὶ ἡ γῆ στάχυας ἐξεδίδου καὶ οἱ βότρυες ἀνέθαλλον καὶ ἡ ἐλαία τὴν οἰκείαν ἐπεδείκνυε χάριν. Καὶ οἱ πρόσκοικοι τῇ συνήθει διηλλάσσοντο πηγῇ, πάλαι μὲν πολεμοῦντες καὶ πολεμούμενοι, ὕστερον δὲ ποθοῦντες καὶ γειτνιαζόντες.

Τί δὲ βούλεται τὸ αἰνίγμα τῆς πηγῆς ἀναγκαῖον εἰπεῖν; Ἡ πηγὴ αὕτη ἡ ἀφθόνως ρέουσα, ἄχρηστον δὲ καὶ ἄγονον προχέουσα ρεῖθρον τὸ παλαιὸν τὸν τῆς ἐκκλησίας ἀποσώζει λόγον. Πρὸ γὰρ τοῦ Χριστοῦ οὕτως ἦν ἄσεβης ὅτι κἀνὴρ πίων ἐκ τῆς τοῦ νάματος πηγῆς αὐτὸ τὸ εἶναι ἄνθρωπος ἀπόλωλεν καὶ τῇ συμπλοκῇ τῶν εἰδώλων τῆς λογικῆς ψυχῆς τὴν φύσιν ἀρνούμενος καὶ γυνὴ μήτηρ ἀρετῶν οὐκ ἐγένετο οὐδὲ ἔτικτεν σωφροσύνης βλαστήματα ἢ τὸ λευκὸν τῆς εὐσεβείας ἔβλυζε γάλα. Ἄλλ' οὕτως αὐτῆς διακειμένης ἐλθῶν ὁ κύριος τοὺς ἀποστόλους ὡς ἄλας ἐμβαλὼν ἤρτυσεν αὐτὴν καὶ πότιμον ἐποίησεν. Καὶ ὅτι ἄλας ἦσαν οἱ ἀπόστολοι, ἄκουσον τοῦ Χριστοῦ λέγοντος πρὸς αὐτούς· Ὑμεῖς ἐστε τὸ ἄλας τῆς γῆς· ὅτι δὲ ἡ στεῖρα καὶ ἄγονος πολύγονος γέγονεν τῶν ἀποστολικῶν μεταλαβοῦσα ἀλῶν, ὁ προφήτης λέγει· Εὐφράνθητι, φησίν, στεῖρα ἡ οὐ τίκτουσα, ῥῆξον καὶ βόησον, ἡ οὐκ ὠδίνουσα, ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα. Πρὸς οὗν τὴν Ἰεριχώ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς, ἡ πηγὴ παρὰ τοὺς τῆς πηγῆς πολυτρόφους, ἡ πολυδύναμος χάρις πρὸς τὴν πολυδένδρον καὶ πολύρυτον πόλιν. Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης. Διπλοῦν τὸ κακόν, ὅτι καὶ ἄδικον μετῆει τέχνην καὶ τῶν κακῶς αὐτὴν μετιόντων ἦρχεν· οὐ μόνον ἀμαρτάνων ἀλλὰ καὶ τὰ ἐτέρων ὑποδεχόμενος κακά. Ξένην γὰρ ἀνέτεμεν ἀδικίας ὁδὸν τὰς λεωφόρους τοῖς ὁδοιποροῦσιν ἐπιτειχίζων· οὔτε γὰρ τοὺς ληστὰς μιμούμενος ἐλόχα τοὺς παριόντας οὔτε ζήλω φιλοξενίας τοὺς ὁδοιπόρους ἀνέμενεν, ἀλλ' ὡς νόμον τὸ ἀδικεῖν ἔχων τοὺς ἀλλοτρίους ἐτελώνει πόνους τὴν ἀνελεῖ τῶν κηφῆνων ἀδηφαγίαν μιμούμενος. Ὡσπερ γὰρ οἱ κηφῆνες τῶν μελισσῶν τρυγῶσι τὸν κάματον μὴ συνεφαπτόμενοι τῶν πόνων, οὕτω καὶ οἱ τελῶναι τῶν ξένων τῶν ὁδοιπόρων

τοὺς πόνοὺς ληΐζονται ἀργία σχολάζοντες καὶ ταῖς τριόδοις παρακαθήμενοι. Ἐπλεέν τις τὴν θάλασσαν, τρικυμίαις ἐμάχετο, πνεύμασιν ἐπολέμει, μακρὸν καὶ δυσήνιον τὸ πέλαγος ἔτεμνεν, Ζακχαῖος δὲ ἀφηρεῖτο τῷ τέλει τὸ κέρδος. Ποιμὴν ἀν ἀύχμῳ καὶ καύσῳ, ὄμβρῳ καὶ χιόνι καὶ πάχνῃ συζῶν, καλύβην ἔχων τὰς ἐξοχὰς τῶν πετρῶν, τροφήν τυρὸν καὶ γάλα, ἱμάτιον ἀνέργαστον τῶν προβάτων τὴν δορὰν, ἀλλ' οὗτος ὁ ἄγροικος, ὁ πένης, ὁ ὄρεσιν προσομιλῶν Ζακχαῖῳ περιέπιπεν δεκατευόμενος τὰ θρέμματα, ἐννόμως ληστευόμενος, ἄνευ ξίφους ἀναιρούμενος. Σιδήρῳ γὰρ ὁ πληγεὶς καὶ ρεῖον τὸ τραῦμα λαβὼν οἴχεται ἀναισθησία φυγῶν τοῦ πάθους τὴν χαλεπότητα, ὁ δὲ ἀκουσίῳ πενία τετοξευμένος θάνατον ἔχει τὸν πόνον καὶ τέθνηκεν· οὐχ ἅπαξ δαπανούμενος, θνήσκει δὲ αἰεὶ κατὰ μικρὸν.

Καὶ ἵνα συντόμως εἶπω, ὡσπερ στρατιώταις τὰ δυσάλωτα φρούρια καὶ τοῖς κυβερνήταις αἱ ὑφαλοὶ πέτραι καὶ τοῖς πολεμοῦσιν οἱ ὑποπτοὶ λόχοι, οὕτως ἐμπόροις καὶ ὄδοιπόροις, βουκόλοις καὶ ποιμέσιν Ζακχαῖος φευκτὸς ἦν. Ἀλλ' οὗτος οὕτω περὶ τὴν ἄλογον τῶν χρημάτων συλλογὴν μεμηνῶς ζητῶν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν οὐκ ἠδύνατο· κατεῖχεν γὰρ αὐτὸν καὶ ἡλικίας σμικρότης καὶ ἀδικίας βαρύτης. Ὅθεν νῦν ἰώμενος τῆς ἡλικίας τὴν εὐτέλειαν τῇ τῆς συνέσεως ἐπινοία προδραμῶν ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομοραίαν καὶ κρύπτεται ὑπὸ τὸ ἀμφιλαφὲς τῶν φύλλων οἴόμενος ὁρᾶν καὶ μὴ ὁρᾶσθαι, νομίζων λανθάνειν τὸν πάντα εἶδοτα· ὁ δὲ καὶ ἡ αἰμορροῦσα ὑπέστη οἰομένη κλέπτειν τὸν Ἰησοῦν τὸν ἠδέως τὰ τοιαῦτα κλεπτόμενον. Ἀλλ' ἐκείνη κἂν ἐγγὺς γενομένη τοῦ κρασπέδου ἐφήψατο, οὗτος δὲ πόρρωθεν ὡς πίστει τοῦ Χριστοῦ ἐπελάβετο. Ὅθεν ἄνεισιν ἐπὶ τὸ ξύλον τὰ τοῦ Ἀδάμ θεραπεύων κακά· ὁ μὲν γὰρ ὑπὸ τοῦ ξύλου πλανᾶται τὸν θεὸν φεύγων, ὁ δὲ ἀπὸ ξύλου σώζεται τὸν θεὸν ἰδεῖν ἐπιθυμῶν. Ἀκούων γὰρ ὡς πολλὰ καὶ παράδοξα ἐργάζεται θαύματα, ὡς πρὸς τοῖς σώμασιν καὶ τὰς ψυχὰς ἰατρεύει, τῶν μὲν ψυχῶν τὰς ἀμαρτίας ἀφαιρούμενος, τοῖς δὲ σώμασιν ἀπάθειαν χαριζόμενος, ἐπεθύμησεν ἰδεῖν τὸν πάντα πᾶσι συγχωροῦντα λογισάμενος παρ' ἑαυτῷ· «Τίς ποτε ἄρα ἔστιν οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ λεπρούς καθαίρων, ὁ τυφλοὺς ἰώμενος, ὁ τὰ ἀμαρτήματα τοῖς αἰτοῦσι συγχωρῶν; Ποταπὸς τὸ εἶδος, ὁποῖος τὴν μορφήν; Ἄρα πάντα οἶδεν; ἄρα καὶ τῶν ἀπόντων τὰς γνώμας δοκιμάζει; ἢ τῶν συνόντων μόνον τοὺς λογισμοὺς ἐξετάζει; ἄρα ὡς θεὸς τῆς ἐκάστου καρδίας ἀνιχνεύει τὰ νοήματα; Πόθεν οὖν ταῦτα γινῶ; τίνα τούτων διδάσκαλον λάβω; τίνα; Τὴν πείραν, τὴν πάντων διδάσκαλον. Ἀνελθὼν ἐπὶ τὸ δένδρον κρύπτομαι ὑπὸ τὸ ἀμφιλαφὲς τῶν φύλλων. Λανθάνω καὶ μανθάνω εἰ δύναμαι σωθῆναι. Ἐὰν γινῶ μου τῆς ψυχῆς τὸ κίνημα, οἶδα ὅτι ἐξαλείφει μου τὸ τῆς ψυχῆς ἀμάρτημα· ἐν τοῦτο οὖν γνώσομαι ὅτι οἶδεν τῶν λογισμῶν τὰ κρυπτά.

Ἐὰν ὑπὸ τοῦ πλήθους συνεχόμενος ἴδῃ με τὸν λανθάνοντα καὶ μὴ μόνον ἴδῃ ἀλλὰ καὶ τῆς ψυχῆς μου ἐκκαλύψῃ τὸν ἔρωτα, αἰροῦμαι πάντα ῥῖψαι καὶ ἕνα εὑρεῖν. Μιμήσασθαι Ματθαῖον θέλω· καὶ γὰρ ἐκεῖνος τελώνης ἦν ὡς καὶ ἐγώ, ἀλλὰ Ματθαῖος μὲν οὐκ αὐθαιρέτως προσέδραμεν, ἀλλὰ κληθεὶς ὑπήκουσεν. Τάχα δὲ αὐτὸν καὶ ὁρῶν καὶ ἕνα τῶν ὄδοιπόρων νομίζων τὰς χεῖρας ἐκοίλανεν καὶ βαθὺν ἐφήπλωσε κόλπον τῇ συνηθείᾳ πρὸς τὴν λῆψιν ὀχηματιζόμενος καὶ τελωνῆσαι τὸν Χριστὸν θέλων ἀντετελωνήθη παρ' αὐτοῦ οὐδὲ κατὰ σχῆμα, ἀλλ' ὅλον ἑαυτὸν ἐπιδούς. Ἄμα γὰρ ἤκουσεν· Δεῦρο ὀπίσω μου, ὑπερέβη τὴν κλῆσιν τῇ προθυμίᾳ ὀξυτέρῳ τάχει παρατρέχων τῷ ἐφελκομένῳ. Εἰ τελώνας οὖν καλεῖ καὶ οὐ καλεῖ μόνον ἀλλὰ καὶ δικαιοῖ, οὐ βλάπτει με τῶν προλαβόντων κακῶν ὁ ἐσμός· εἰ γὰρ ὁ Ἐλισσαῖος ἄλας ἐπιβαλὼν τῇ θρεψαμένη πηγῇ τὸ ἄγονον αὐτῆς γόνιμον εἰργάσατο, πάντως καὶ αὐτὸς τῇ χάριτι ὡς ἄλατι ἀρτύσας μου τὴν ψυχὴν καρπογονίαν ἀρετῆς

διεγείρει «.Ταῦτα δὲ ἐνθυμουμένου αὐτοῦ ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον ὁ Ἰησοῦς· ἀναβλέψας λέγει αὐτῷ· Ζακχαῖε, σπεύσας κατάβηθι. Ἀνέβης εἰς τὸ δένδρον ὡς τελώνης, κατάβηθι ἐκ τοῦ δένδρου ὡς φιλόθεος. Κατάβα ἐκ τοῦ ξύλου ἐπὶ τῆς γῆς, ἵνα ἀναβῆς διὰ τοῦ σταυροῦ πρὸς οὐρανόν. Ἀνῆλθες ἐπὶ δένδρον ἀνθρώπους κρυπτόμενος, ἀνέρχη διὰ τοῦ σταυροῦ ἀγγέλους χαριζόμενος. Σπεύσας οὖν κατάβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι. Ὡ χάριτος ἀφράστου! Ὡ φιλανθρωπίας ἀρρήτου!κάθαρτνου ὁ οἶκμεν ἡ τῶlumth ει. Ὅπου γὰρ ξενίζεται ὁ Ἰησοῦς, πάντα πρὸς ἄμεινον μεταβάλλεται τρόπον. Ζακχαῖε, φησίν, σπεύσας κατάβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι. Τί εἶπω; Ἡ οἰκία τοῦ τελώνου παράδεισος γέγονε. Ὁ γὰρ ἐπὶ τοῦ ληστοῦ, τοῦτο καὶ ἐπὶ τοῦ Ζακχαίου βλέπω· εἶπεν τῷ ληστῇ· Σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ καὶ λαβὼν αὐτὸν ἐκ τοῦ ξύλου εἰς τὸν παράδεισον εἰσήγαγεν· εἶπεν Ζακχαίῳ· Σήμερον ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι καὶ λαβὼν αὐτὸν εἰσήλθεν πρὸ παραδείσου παράδεισον αὐτοῦ τὸν οἶκον ἐργασάμενος. Ὁ δὲ σπεύσας κατέβη καὶ προέδραμενωξεν ἀπηνω ἐκάλεσεν υἱὸς Ἀβραάμ . Ἄλλ' οἱ λαμοι οἱ ἐπὶ πού μεγογγύζειν ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες ὅτι Παρὰ ἁμαρτωλῶ ἀνδρὶ εἰσηλθεν καταλῦσαι. Ὡ καταφρονήσεως ἐργάται καὶ γεωργοὶ τῆς ῥαθυμίας! Ὑμεῖς τί ἐστε, δίκαιοι ἢ ἁμαρτωλοί; Οὐ πάντων ἀνθρώπων ἐστὲ μοχθηρότεροι; Πῶς οὖν παρ' ὑμῖν ἐσκήνωσεν Ἰησοῦς· πῶς παρ' ὑμῖν ἐτέχθη, ἐτράφη, ἠνδρειώθη, ἔπιεν, ἔφαγεν; Τί τὰ οἰκεῖα οὖν παρορῶντες τραύματα τὰ τοῦ πλησίον ἀνιχνεύετε πταίσματα; Ἄλλως δέ, διὰ τί ποτὲ μὲν ἁμαρτωλόν, ποτὲ δὲ δίκαιον τὸν Χριστὸν λέγετε;

Ὅτε γὰρ τὸν ἐκ γεννητῆς ἐθεράπευσεν τυφλόν, ἁμαρτωλὸν αὐτὸν εἶπατε λέγοντες· Δὸς δόξαν τῷ θεῷ· ἡμεῖς γὰρ οἶδαμεν ὅτι ἁμαρτωλὸς ἐστίν, ὅτι λύει τὸ σάββατον. Νῦν ὅτε τὴν τοῦ τελώνου ὑπῆλθεν στέγην ὡς δίκαιον καὶ ἀναξίως ἁμαρτωλοῖς συνεσθίοντα διασύρετε ἀπλῶς. Ἡυλήσαμεν καὶ οὐκ ὠρχήσασθε· ἐθρηνησαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ἐκόψασθε. Ἄν τε γὰρ θεραπεία τυφλόν, ἁμαρτωλὸν αὐτὸν λέγετε· ἄν τε ἁμαρτωλοῖς συμφάγη, διασύρετε ὡς ἀναξίως τοῖς ἁμαρτωλοῖς συνεσθίοντα. Τί οὖν; Μὴ θεραπεία ἐν σαββάτῳ τυφλόν, ἵνα μὴ ἁμαρτωλὸς νομισθῇ; μὴ φάγη μετὰ τελωνῶν, ἵνα δίκαιος ὑποπτευθῇ; Τί δὲ αἰτιάσθε αὐτόν, ὅτι παρὰ ἀνδρὶ ἁμαρτωλῶ εἰσηλθεν καταλῦσαι; Καὶ ποῦ ἐχρῆν τεθῆναι τὸ φῶς ἢ ἐν τῇ σκοτίᾳ; Τὸ γὰρ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. Ποῦ τὸνίατρον ἐλθεῖν ἔδει; Οὐ προστρεχέτω κάμνοντας; Οὐ χρεῖαν γὰρ ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. Ποῦ τὸν ἄμνόν τοῦ θεοῦ ἐχρῆν φανῆναι; Οὐ πρὸς τοὺς τελῶνας καὶ ἁμαρτωλοὺς, ἵνα τὸ φορτίον αὐτῶν ἀναλαβὼν καταστῆσει τῆς; Μάτην λοιδορεῖτε· πεπλήρωται γὰρ ἐφ' ὑμῖν τὸ εἰρημένον ὅτι Πόρνοι καὶ τελῶνας προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν φαρισαῖοι οἱ lacuna sex linearum Σταθεῖς δὲ Ζακχαῖος εἶπεν πρὸς τὸν κύριον· ἰδοὺ τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου δίδωμι τοῖς πτωχοῖς καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν.

Οὐκέτι γὰρ πένητας ἀδικεῖν ἀνέχομαί σε τῶν πενήτων σκεπαστὴν οἶκοι δεξάμενος. Οὐκέτι ἐπτόχημι περὶ τὴν τῶν χρημάτων συλλογὴν, πλοῦτον . Οὐκέτι πε πύλαις ἐπιων ὁδοιπόρων ἐν ἀνθρώπου μορφῇ ρονησάμενος τῶν προλαβόν 5ν ἀμνηστειάν οὖον ὡστὸν ἴδιον ετονδιερράγη γραφῶν lacuna sex linearum τηlacuna unius lineae θέλω πλούσιος ὢν πτωχεύσας διέμενε. Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, σὺ δὲ οὐκ ἔχεις ὅπου τὴν κεφαλὴν κλίνης. Οἰχέσθωσαν αὐλαὶ καὶ προαύλια, οἰκοδομῶν μεγαλουργαί, λαμπροὶ καὶ περιφανεῖς οἶκοι. Ἄντι πάντων γὰρ τούτων ἀκένωτόν σου τῆς πενίας πλοῦτον ζητῶ. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἐπὶ πλεῖον οὐ δύναμαι τῆς ψυχῆς Ζακχαίου διηγῆσασθαι τὸν πλοῦτον, τῷ ἐν

ἀρεταῖς πλουτοῦντι πατρὶ τὸν λόγον καταλείψωμεν· ἀκόλουθον γὰρ τὸν φιλόξενον τοῦ φιλοξένου διηγήσασθαι τὰς ἀρετὰς πρὸς αἴνεσιν μὲν αὐτοῦ, στηριγμὸν δὲ ὑμῶν, στέφανον δὲ τῆς ἐκκλησίας, τιμὴν δὲ τοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.